

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De civitate dei

Augustinus, Aurelius

[Freiburg im Breisgau], 1494

Finitum est hoc opus in friburga. Anno incarnationis domini .M.cccc.xciiiij

[urn:nbn:de:bsz:31-313420](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-313420)

pōt: ideo liberū arbitriū hñe negand⁹ est: Erit ergo illius ciuitatis ⁊ vna in oib⁹: ⁊ inseparabilis in singulis volūtas libera: ab omni malo libera: ⁊ implera omni bono: fruēs in deficient eter: nō: iocūditate gaudiorū: oblita culpā: oblita pena: nec tñ ideo sue liberatiōis oblita: vt liberato: suo sit ingrata. Qñtū ergo attinet ad scientiā rōnalem: memor p̄teritorū etiā malorū suorū: qñtū autē ad expientis sensus: p̄suis imemor: Mā ⁊ pitissim⁹ medic⁹: sicut arte sciuntur: oēs fere morbos corpis nouit. Sicut autē corpe sentiunt: plurimos nescit: quos ipse nō passus est. Ut ergo scientie malorū due sunt: vna qua potentiā mentis nō latet: altera qua expientis sensib⁹ inherēt: aliter q̄ppe sciunt oīa vitia p̄ sapientie doctrinā: aliter p̄ insipientis pessimā vitā: ita ⁊ obliuiones malorū due sunt. Alter ea nāq; obliuiscit erudit⁹ ⁊ doct⁹ alit expert⁹ ⁊ passus. Ille si peritiā negligat: iste si misera carcat. Scōm hanc obliuionē quā postero loco posuit: nō erūt memores sancti p̄teritorū malorū. Larebūt em̄ oīb⁹ malis: ita vt penitus deleant de sensib⁹ eorū. Ea tñ potētia scientie q̄ magna in eis erit: nō solū sua p̄terita: sed etiā damnatorū eos sempiterna miseria nō latebit. Alioqn si se fuisse miseros nescituri sunt: quō sicut ait psalm⁹. Misericordias dñi in eternū cantabunt. Quo cantico in gloriam gr̄e christi: cui⁹ san guine liberati sumus: nihil erit p̄fecto illi iocundi⁹ ciuitati. Ibi p̄ficietur.

Ps. 45 Tacate ⁊ videte qm̄ ego sum de⁹. Qd̄ erit de maximū sabbatū nō habens vespam: qd̄ comē

Gen. 2. dauit dñs in p̄mis opib⁹ mūdi: vbi legit. Et requieuit de⁹ in die septimo ab oīb⁹ opib⁹ suis que fecit: ⁊ bñdixit deus die septimū: ⁊ sanctificauit eū: quia in eo requieuit ab oībus opib⁹ suis: que inchoauit de⁹ facere. Dies em̄ septim⁹ etiā nos ipsi erimus: qñ ei⁹ fuerim⁹ bñdictiōe et sanctificatiōe pleni atq; relecti. Ibi vacantes videbimus qm̄ ipse est de⁹: qd̄ nobis nos ipsi esse volumus qñ ab illo cecidim⁹: audietes a seductore. Eritis sicut dñi: ⁊ recedētes a vero deo: quo faciente dij essem⁹ ei⁹ p̄cipatiōe nō desertiōe. Quid em̄ sine illo fecim⁹ nisi qd̄ in ira ei⁹ defecim⁹. A quo relecti: ⁊ gr̄a maiore perfecti vacabim⁹ in eternū: videntes qz ipse est deus: quo pleni erim⁹: qñ ipse erit oīa in oīb⁹. Mā ⁊ ipsa opa bona nra qñ ipsius potius intelliguntur esse q̄ nra: tñc nobis ad hoc sabbatū adipiscendū imputant: qz si nobis ea tribuerimus: A cui⁹ 23. seruilis erūt: cū de sabbato dicat. Omne opus seruile in eo nō facietis. Prop̄ qd̄ ⁊ p̄ ezechielem p̄betā dicit. Et sabbata mea dedi eis in signū inter me ⁊ inter eos: vt scirēt quia ego

dñs qui sanctifico eos. Hoc p̄fecte tñc sciemus **Ps. 45.** qñ p̄fecte vacabim⁹: ⁊ p̄fecte videbimus: qz ipse est deus. Ipse etiā numerus etatū veluti diei tñ si fm̄ eos articulos t̄pis cōputent: q̄ in scripturis sanctis vident exp̄ssi: iste sabbatimus euidentius apparebit: qm̄ septimus inuenit: vt p̄ma etas tanq; dies primus sit ab adam vsq; ad diluuiū. Scda inde vsq; ad abraam: nō equalitate tēporū sed numero generationū: Denas **Mat. 1.** quippe habere repiunt. Hinc iam sicut mathe⁹ euangelista determinat: tres etates vsq; ad xp̄i subsequunt aduentū: que singule denis ⁊ q̄ter nis generationibus explicant. Ab abraam vsq; ad dauid vna: altera inde vsq; ad trāsmigratiōnē in babilonyā: tertia inde vsq; ad xp̄i carnalē natiuitatē. Fiunt itaq; oēs qnq;. Sexta nūc agit: nullo generationū numero metiēda: p̄pter id qd̄ dictū ē. Nō est vesty scire t̄pa. q̄ par **Act. 1.** posuit in sua ptate. Post hanc tanq; in die septi **Gen. 2.** mo requiescet de⁹: cū eundē septimū diem qd̄ nos erimus in seipo deo faciet requiescere. De istis porro etatib⁹ singulis nunc diligent longū est disputare. Hec tñ septima erit sabbatū: cui⁹ finis non erit vesp̄a: sed dominicus dies velut octauus eternus: qz xp̄i resurrectōe sacrat⁹ ē: eternā non solū sp̄s: verum etiā corpis requie p̄figurans. Ibi vacabimus ⁊ videbimus: videbimus ⁊ amabimus: amabim⁹ ⁊ laudabimus. Ecce qd̄ erit in fine sine fine. Mā quis alius **18.** non ster est finis: nisi puenire ad regnū cuius null⁹ est finis. Videor mibi debitū ingentis hui⁹ operis adiuuāte dño reddidisse. Quib⁹ parum vt quib⁹ nimium est: mibi ignoscāt. Quibus autē satis est: non mibi: sed deo mecū gratias cōgratulanter agant. Gloria ⁊ honor patri ⁊ filio ⁊ sp̄i ritni sancto: omnipotenti deo in excelsis in secula seculorum. Amen.

Finitum est hoc opus in frburga. Anno in carnationis dñi. M. cccc. xciiij.

L 2

(Kil. Fischer)